

ОСОБЛИВЕ СЕРЕДОВИЩЕ НАРОДЖУЄ МАЙБУТНІХ УЧЕНИХ: ДВІ СХОДИНКИ В РЕАЛІЗАЦІЇ

НАМІРІВ ПАУЛА ПШЕНІЧКИ¹

У Національному українському театрі ім. І. Франка 7 жовтня 2017 р. в присутності загалу державних і громадських діячів, представників преси і телебачення, відомих компаній-партнерів

«Global Teacher Prize Ukraine», освітян та громадськості міста Києва й інших міст країни, членів Ради та авторів-героїв проекту «Педагоги-новатори в Україні» народився наш 17-й герой Всеукраїнського проекту НАПН України й журналу – «Педагоги-новатори в Україні», 12-ту сторінку якого ми й відкриваємо в цьому числі нашого часопису разом з усіма Вами, шановні читачі.

Наші читачі мають нагоду перш ніж ознайомитися з втіленою в життя ідеєю плекання наукової еліти. Окрім того, всі дізнаються, які умови допомагають не лише опанувати майбутню професію, а й сприяють всебічному розвитку юної особистості.

Ключові слова: проект «Педагоги-новатори в Україні», учитель-майстер, всебічний розвиток особистості вихованця, технологія профільної освіти.

На прохання Ради всеукраїнського проекту «Педагоги-новатори в Україні» НАПН України розглянуто досвід плекання наукової еліти Паулом Францовичем Пшенічкою та схвалено, оскільки протягом 2-х останніх десятирічч **результати** його діяльності стабільно високі, знані, вагомі й заслуговують на підтримку як Проекту, так і Академії, а його автора представлено до **заслужених нагород і відзнак як НАПН України, так і Проекту, серед яких – Педагогічний Оскар «Атлант».**

¹ Аналітичний огляд унікального інноваційного досвіду сімнадцятого автора-героя Всеукраїнського проекту НАПН України й журналу – «Педагоги-новатори в Україні»

² Ім'я та прізвище найкращого вчителя України – Паул Пшенічка – на державному прапорі (нижче фото). Емоція радості та гучні аплодисменти переповнили залу...

**Ольга
ВИГОВСЬКА**

Головний і науковий редактор Всеукраїнського науково-практичного журналу «Директор школи, ліцею, гімназії», заслужений працівник освіти України, керівник Всеукраїнського проекту «Педагоги-новатори в Україні», член НСЖУ

м. Київ, субота, 7 жовтня 2017 р. Напередодні у новинах ТСН промайнула стрічка з номінантами Премії «Global Teacher Prize Ukraine», з якої дізналися про захід, який має відбутися в Києві. Одного з них знаю понад 20 років, тож і прийшла на церемонію обрання її переможця, щоб підтримати колегу. Площа біля театру імені Івана Франка виглядала незвично святково, на кшталт Каннам чи церемонії вручення Нобелівських премій, і все, що тут відбувалося, саме й нагадувало цей фестиваль: червона доріжка, столи з напоями для частування гостей, безліч журналістів з теле- і фото камерами, мікрофонами, ілюмінація... Усі п'ятеро претендентів на отримання Національної премії були тут, на площі, і всі, хто хотів з ними поспілкуватися, мали таку виняткову нагоду. Давно і добре знаючи одного з претендентів, а саме Паула Пшенічку, була приємно вражена насамперед його виглядом: у фракці, яскрава краватка пасувала до виразу очей на спокійному обличчі, і в цілому виглядав не як учитель, а як відомий кіноактор. І лише відповіді на запитання різних журналістів свідчили, що перед вами саме Вчитель, більш того, за покликанням серця.

ПРО ПРЕМІЮ «Global Teacher Prize Ukraine», її ініціаторів, засновників і організаторів:

Global Teacher Prize започаткував арабський мільярдер **Санні Варкі** у 2014 році. Нагорода вручається кожен рік за видатний внесок у професію вчителя та становить **\$1 млн**. Брати участь можуть і українці. Крім того, громадська спілка «**Освіторія**» запустила український етап конкурсу Global Teacher Prize Ukraine.

Його переможець отримає **100 тис. грн.**, рік безкоштовного підвищення кваліфікації, реєстрацію на світову премію та поїздку на Global Education and Skills Forum 2018 в Дубаї, де оголосять ім'я найкращого вчителя в світі.

За словами організаторів, переможцем мав стати учитель, що вміє працювати в команді та готує дітей жити в глобалізованому світі. Двадцятку обирали волонтерські офіси. **Паул Пшенічка**, безперечно, – один з тих учителів, які якнайбільше відповідають викликам сучасності, і в цьому кожен з читачів протягом знайомства з цією статтею сам переконається.

ЗМІ: журналісти охоче дізнаються, між іншим, що ідея цієї премії народилася у **Зої Литвин** навесні тогоріч, у 2016, а цією весною вже і меморандум підписано.

Внизу довга стрічка із щогорічних партнерів, а гроші на щогорічну премію, за словами Зої Литвин, використали свої. І хоча у ініціатора Премії в українському форматі ще залишаються сподівання на більшу участь партнерів наступних премій, зокрема у фінансовій частині Проекту, схоже, що підстав для оптимістичного перебігу подій не достатньо, бо, як свідчить наш досвід, наші мільярди, на жаль, не готові чи не свідомі, щоб підтримувати своїх вчителів. Свідченням сказаного є багато наших ініціатив і щодо проекту «Меценати...», премії Пирогова, які не пішли, бо їх фінансово так ніхто й не підтримав. Відзнаку кращих директорів – «Атлант» теж виготовляємо власним коштом. Традиційно, пані Зос, в освіті все виготовляється коштом їх ініціаторів та організаторів на кшталт «ініціюєш – то й роби». **Якщо Ви зміните і це – перед Вами всі освітняцькі благодійники знімуть капелюха!**

Роль Премії для українського вчителя

Масмо визнати, що можливостей в українського вчителя з цією премією й справді побільшало: відтепер він має право бути відразу зареєстрованим як номінант всесвітньої премії, та ще й від українського її варіанта теж неабияк користь: і всенародне визнання, і гроші, і подарунки, і річне підвищення кваліфікації за рахунок премії, і поїздки по світу та ін. Наявність такої премії надзвичайно важлива насамперед з огляду надання прав будь-якому вчителю мати офіційний статус її номінанта. У зв'язку з цим нагадаю про факт, коли українська вчителька англійської стала переможницею, а визнання не здобула, бо премії в Україні тоді ще не було.

На фото:

Експертне журі: заступник міністра освіти та науки **Павло Хобзей**, **Олександр Елькін** – натхненник руху EdCamp в Україні, **Роман Солецький** – переможець світової олімпіади з фізики, **Павло Роналдо** – учень, який розробив прототип роботи, що допомагає людям із вадами зору, та українська телеведуча **Наталія Мосейчук** і **Майк Ваяма** – учитель балету з Кенії, **Зоя Литвин** з «Освіторії». Зустріч фіналістів, серед яких і **П. Пшенічка**, із Президентом **Петром Порошенко**.

НОБЕЛІВСЬКА чи Варківська?!

Зрозуміло, чому називають цю Премію для вчителів «*Нобелівською*»: через її збіг насамперед за розмірами її преміального фонду – **обидві понад 1 млн. доларів!**

Святе місце пустим не буває! Ми також неодноразово порушували питання як статусу вчителя, так і його визнання. Більш того, я переконана: якщо б Нобель серед номінантів виокремив і вчителя, ми б не вирішували ці проблеми зараз! *Проте в будь-якому випадку, це не Нобелівська, а Варківська премія.*

Наші проекти схожі за цілями, намірами, але не за можливостями. Корені останнього, мабуть, в соціальному менталітеті, хоч і Т. Шевченко про це нагадував, що свого не куратися, свого так і не цінуємо, закордонне шануємо, принаймні – реагуємо!

Зрозуміло, що для українського вчителя не має значення, хто йому допомагає підвищити його статус в країні, показати його роль у розбудовчих процесах держави, бо учитель завжди вартий усілякої підтримки й пошани!

РОЛЬ ПРЕМІЇ

для українського суспільства

А от для суспільства – це тест на його спроможність вирішувати власні проблеми. Скільки країні, стільки і говоримо про неналежний статус її вчительства, який має صورتну дію: країна втрачає можливості власного розвитку, і на сьогодні це не слова, а реальний статус, але вже самої країни. І тут, на жаль, все залишається таким самим, як і раніше.

Тож роль премії не лише у заявленні цілях, а й у іманентних, які нею «виявляються» назовні.

От би: від слів до діла!

Для нас роль Премії виявилася **подвійною:** проявилось назовні те, що іманентно було наявне, сутнісне, з одного боку, а з *другого* – коли це стосується педагога-новатора, то, як правило, з'являється новий погляд на усталене... Так сталося і цього разу!

Перед початком щогорічної церемонії в моїй присутності журналістка задала Паулу Францовичу кілька запитань, серед іншого було й про мову. Її цікавило, чи має значення для якості освітніх послуг, якою мовою вони надаються. *Одне запитання, яке «вибухло» найгострішою проблемою україн-*

Директор школи, ліцею, гімназії № 3-4 2017

ського суспільства, бо проблема мови так і залишається нерозв'язаною. Це ж треба було з рідної мови зробити засіб розбрату та так заглибити в кожного свого громадянина установки, які завжди лише загострюватимуть іманентну проблему, а час від часу яка й «вибухатиме», що навіть колеги, викладачі дрогобицьких вишів констатують необхідність переглянути семантику поняття «патріотизм» стосовно мови як її визначального фактору, бо їх шокувало, що справжні патріоти України, які сьогодні захищають її кордони на сході країни, ладні за неньку віддати своє молоде життя, а розмовляють російською. У розв'язанні цієї проблеми бракує мудрості не народу, а українському чиновництву. А народ, от навіть візьмемо для прикладу чернівчан, які в соцмережах, бо розмови знову активізувалися через вересневий Закон про освіту, за яким з 2020 року викладання у школах буде виключно українською, констатують, що завжди знаходили між собою порозуміння, якою б мовою хто не розмовляв. Ця проблема ніколи не вирішиться в політичній площині, її можуть, і при тому успішно, розв'язати лише педагоги! Ось послухайте тільки, як відповів журналістці на це питання **Паул Францович**: він переводить «стрілку» мовного питання в площину мови фізики, мови цифр та ін. й додає вагомі аргументи, над якими кожному, без зайвого галасу, варто і замислитися. Як спокійно, виважено, мудро! А чи не тому й учні Пшенічки люблять з ним поспілкуватися та вважають, що такі вчителі, як він, і програми мають самі для себе складати, бо він розмовляє з ними на теми поза програмою, що й цінують діти.

Премія «Global Teacher Prize Ukraine» – це факт! Це подія, що відбулася! Але до того ж стала проявником сутнісних проблем українського суспільства. Й фактично допомогла збагнути, у чому ж причина, що ми й до цього моменту, за 26 років, не спромилилися порозумітися між своїми найбільшими складовими: українцями російськомовними і українцями україномовними, але мови «засміченої», бо має багато діалектів країн-сусідів, тоді як обстоюючи власну духовність, кордоцентричність, українська нація має заговорити красивою, літературною, співучою мовою та стати, нарешті, шанованою нацією у світі! Зрозуміло, що і останнє під силу лише вчителям!

Новатор легко, невимушено і просто розставив усі акценти: що головне, а що другорядне!

ХТО ВІН І ЯКИЙ?

Пшенічка Пауль Францович (28 грудня 1946 р., м. Чернівці) – учитель фізики та астрономії вищої кваліфікаційної категорії Чернівецького міського ліцею № 1 математичного та економічного профілів, учитель-методист (1989), відмінник освіти України (2005), заслужений вчитель України (1996).

«ДІТИ-ВЧИТЕЛЬ»: діти про свого вчителя

Як людина: дуже позитивний, відкритий і цікавий, переповнений ентузіазмом, гумористичний та виважений.

Надзвичайно цікава особистість, має непогане почуття гумору. У ньому є харизма, яка підкуповує. Завжди може підтримати бесіду та подати приклад.

Як вчитель: прищепив бажання брати участь у різних олімпіадах, змушує багатьох учнів вчитись і по-справжньому це любити, вміє добре пояснити матеріал, знайти підхід до учнів, розповідає цікаве та смішне, знає багато пізнавальних історичних історій, які назавжди відкладаються в пам'яті.

Фізика перш за все асоціюється з ним, а отже – **весела, цікава та загадкова**. Володіє цікавою інформацією, яка не завжди стосується програми навчання, хотілось би проводити більше часу, ніж за програмою.

Директорам шкіл: не обмежувати таких учителів програмою чи розкладом і дати їм можливість працювати як «вільні художники». Адже вони можуть дати в рази більше, ніж програма. Директорам шкіл, де працюють такі вчителі, варто заохочувати їх.

Порадив би директорам шкіл підтримувати його та не конкурувати з ним.

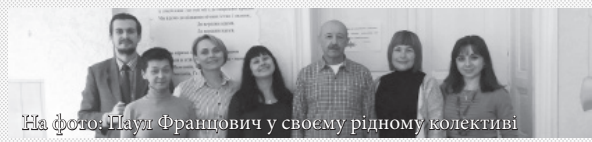
Немає нікого схожого на Паула Францовича!!!

«ВЧИТЕЛЬ – ДИРЕКТОР»

З відповідей учнів і вчитель стає зрозумілим, та й іманентна проблема «проявляється», зокрема у взаєминах між отаким учителем і керівником школи, тож її коментує директор ліцею **Наталія Кінашук**.

Наталія КІНАШУК: «Директор – учитель учителів. Як би не було складно в умовах сьогодення (а часом практично неможливо з огляду на умови, в яких працює директор української школи), але директор не має права бути поганим учителем: здатність бути граючим тренером дає можливість бути у формі, тримати руку на пульсі, відчувати колег (учителів-практиків), їхні проблеми та впливати на оптимізацію навчального процесу; до того ж надто висока відповідальність перед учнями, для яких він не посадовець, а вчитель-практик».

На фото: Паул Францович у своєму рідному колективі

Чернівецький ліцей, де Паул Францович працює вже понад 25 років!

Учительська діяльність: ТЕСТ на ГОЛОВНЕ

ВІН:

- Крайній вчитель з фізики! (Інтел)
- Його ім'ям названо астероїд – малу планету.
- Постійно думає про дітей, викладання, ладен працювати і без грошей, про що розповів нам, як його гостям, під час зустрічі з директорами шкіл у своєму ліцеї у 2004 році.

● Володіє кількома мовами, спроможний розповісти про себе, своїх учнів, роботу не лише українською та російською, а й німецькою та англійською: тому йому легко зайти й в посольства Австрії, Німеччини, бо вони просто по дорозі, та отримати між іншим грант.

Учні 2004 н.р.

Учні 2017 н.р.

● Автор підручників з фізики, де наголошує на важливості мати учням домашні лабораторії.

● Створив молодіжну наукову організацію «Квазар».

У його учнів: і в 2004, і в 2017 реакції – однакові: як і мають бути у зацікавлених дітей (див. фото). Як точно **Роман Солецький**, учень-експерт з Одеси, переможець міжнародної олімпіади з фізики, визначає головне у вчительській діяльності – зацікавити своїм предметом! Саме тому учень-експерт **Роман Солецький** це вміння обрав за критеріальне, за яким і визначив переможеця.

Перечитую наші журнали 2005 року, де Паул Францович розповідає, що коли Інтел визнала його кращим учителем, то й надала премію, решту з якої він використав на проведення семінару для керівників шкіл з усіх регіонів України, які зібралися наприкінці 2004 р. в Чернівецькому ліцеї, щоб познайомитися з досвідом роботи славного вчителя – П.Ф. Пшенички. Один рядок, а пригадалося багато чого, бо це мова про нас, це редакція нашого журналу запросила до ліцею керівників шкіл, які і скористалися запрошенням за рахунок нашого героя, тодішнього та сьогоденного. Пригадалася небаїдуха атмосфера під час цього заходу, скільки питань, дискусій, позитивних відгуків на користь вчителя та його досвіду і не менше й незгоди, але виключно стосовно дітей, які по закінченні ліцею йдуть на навчання за кордон і там залишаються. Висновок був невтішний: діти не працюють на Україну, але ж і вона не дбає про своїх талановитих громадян.

Скажу відверто, **якби не ця Премія, то й ми не зараз, а лише згодом, повернулися б до Пшенички як до хорошого вчителя фізики** (це і було в планах нашого проекту), бо він накопичив неабиякий досвід проектної роботи, а вона найближче до розв'язання завдань згідно з новим Законом про освіту від 06.09.2017, а саме: на часі відшукати вчителів-предметників, але не тих, хто найкраще навчає одного предмета, а тих, які платформоно навчання мають міжпредметні зв'язки (МПЗ) через нагальне стратегічне завдання Закону – повсюдне впровадження «інтеграції предметів», коли замість фізики, хімії, біології, географії та астрономії будуть створюватимуться інтеграційні курси «природа і людина», «людина і світ» та ін. Зазначу, що **проблема МПЗ завжди була елітарною, тоді як сьогодні – вона є завданням для всіх учителів.**

Учасники семінару (зліва направо): С. Мельничук, ректор Чернівецького університету ім. Фельдовича, О. Виговська, С. Романовський, П. Пшеничка.

П.Ф. Пшеничка презентує учасникам семінару власний досвід.

НОВАТОР – ЦЕ КОЛИ ВСЕ ПО-ІНШОМУ

Я виокремлюю як родзинку зі всього доробку вчителя саме «середовище», над яким він цілеспрямовано працює постійно й багато років поспіль. Розповідаючи, «як» і «що» він робить, переконуючись, що це зовсім інше, не те, як звикли уявляти роботу вчителя фізики. Це робота мудрого, компетентного організатора дитячої життєдіяльності, тоді як для кожного з них – їхній менеджер та ще й часто на кшталт власного персонального продюсера.

На що ж звертав увагу керівників шкіл Паул Францович під час презентації власного досвіду.

П.П.: Хочу сказати про плюси від проекту.

● Коли вступив до вузу, знає, що таке наукова робота, як її проводити, оформляти результати, як виступати. Якщо потрапляє в нормальні умови, де вуз цікавиться такими дітьми, то таку людину дуже легко вивести на належний рівень.

● Є можливість мати справжніх керівників, які працюють у провідних лабораторіях світу. Коли виступаємо за кордоном, треба навчити дітей наукової термінології, щоб могли виступати. Це не так просто, як може кому здатися. Тож і проводимо такі курси, по суботах (на фото на С. 219: на одному з таких занять). Наприклад, випускники ліцею часто проводять тут спецкурси, у тому числі навчають фізиці англійською мовою.

П.П.: Якщо коротко, то особливості моєї методики викладання ось у чому:

Я маю певні принципи, за якими працюю. *Перший:* я можу викладати одночасно трьом категоріям учнів на уроці. Умовно – це слабші, середні та сильні. Є задачі, які задовольняють усі рівні.

Другий принцип: я не ставлю запитання, я стимулюю учнів питати мене. Я показую якийсь досвід і ми починаємо його обговорювати в приємній бесіді, із жартами, цікавими історіями з життя вчених або учнів, які запізналися на урок, або наших випускників.

Презентація мала чітку структуру: позиції інформації, а далі запитання та обговорення... І таких розглядаю декілька: як організують такі заходи у США, про Інтел (тоді це було лише у планах, зокрема і щодо України), про обдарованих дітей і таких же вчителів...

Стіймала себе на думці, як же він майстерно це робить!

ПРО ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ПРОЕКТ «Педагоги-новатори в Україні» і ПРО ЙОГО НОВЕ ІМ'Я –

П.Ф. Пшенічка

Особливість цього проекту в тому, що його героями є директори шкіл. Про значущість останніх для шкільної справи не раз наголошувалося **В.Г. Кременем**, а вона полягає в тому, що, коли директор – новатор, тоді й вчителі поруч з ним такими стають. У нашому випадку **Паул Пшенічка** плакає вчених, а як відомо, що їх 5 % своїм державам приносять 95 % багатств. Тож це вагомий аргумент на користь того, щоб розширити номінації нашого проекту. Ось судить самі: у кого серед вчителів к.к.д. найбільший – у директора чи у такого вчителя з огляду на результати, на які вони працюють. *Хто насамперед серед них новатор?! Директор? – Так! Учитель (отакий)? – Так!* В обох випадках к.к.д. «зашкалює»: *користь від кожного суспільству – значна!* Справа лише в поціновувачах, шанувальниках учителів. Якщо це було б не так, то й не вели б розмови про статуси та зарплати вчителів!

Доречно згадати і слова **Сергія Романовського**, 16-го автора-героя проекту, які він сказав тогоріч під час виступів громадських експертів, а ними у проекті є першою чергою автори-герої попередніх сторінок проекту (див. банер на С. 220: всі герої проекту на ньому – 2006-2017): *«Що особливо приємно, і це найважливіше, коли тебе оцінюють колеги, а не «вище керівництво».*

Цього разу нашого героя оцінила українська спільнота користувачів соціальних мереж. А ось, що сказала **Лілія Донська**, також автор-герої 7-ї сторінки цього проекту: *«Мені на довгому професійному шляху пощастило зустріти немало таких людей. Вони ще очікують своїх біографів. А зараз з особливою теплою згадкою вчителя, з яким познайомилася з десяток років тому завдяки журналу «Директор школи, ліцею, гімназії»*

УЧНІВСЬКІ ПРОЕКТИ як результати вчителя-менеджера Іх – 150!

А хіба не результат, коли через 10 років після закінчення школи, учень нарешті дійшов відповіді на питання, яке його не відпустило стільки років поспіль, тож і поспішає розповісти про своє наукове відкриття. Кому про це сказати? Так, людині, яка так само широко порадіє успіхам – твій учитель, Паул Францович: йому насамперед і сказав.

Учитель – менеджер для своїх учнів

Про «КВАЗАР» почула, як сьогодні Паул Францович її називає: «Академія». А раніше була МНО – Молодіжна наукова організація.

Ці фото засвідчують, що спілкування з дітьми ніколи не закінчується, навіть і після закінчення ними ліцею. Утворено справді різновікове середовище: тут збираються шукачі нового, невідомого, винахідники, дослідники. Їх тут розуміють, підтримують, «створюють», бо допомагають реалізуватися.

«Директор як менеджер»

Мене особисто цікавить питання, а скільки таких директорів в Україні, які б допомагали своїм вчителям розкритися, вповні реалізуватися. Більше наводяться приклади якогось гальмування, перешкоджання вчителям у їхньому власному зростанні. Такого я знаю лише одного – директора школи, в якій працював відомий педагог-новатор **Є.М. Ільїн**. Вони навіть на запрошення останнього кафедрою педагогічної творчості НПУ ім. М.П. Драгоманова приїжджали на зустріч зі студентами разом. **В.Ф. Шаталов** також мав значну підтримку з боку управлінців, але не директора школи, а керівника методичної установи (про це також у наших журналах – див. 2006. – № 6). Більше, на жаль, іншої інформації – про перешкоди вчителям, які чинять їм управлінці.

Ось ми і підійшли до ДВОХ СХОДИНОК в реалізації намірів Паула Пшенічки.

Перша (у школі): зацікавлює фізикою, собою та, як сказав один із сьогоднішніх учнів Паула Францовича, що навіть фізику він сприймає через свого вчителя як веселу і розумну.

Друга: особливе середовище, де кожен може і піде індивідуальним шляхом, прокладе власну траєкторію як у професійному, так і людському житті.

Паул Францович розповів, які умови допомагають учням знати іноземну, що ним робиться, щоб дітей вчити і себе презентувати, і свою роботу, як останні набувають таких умінь. Він допомагає учням розкрити свої таланти на зразок сучасних талант-шоу телеканалу «Інтер» для талановитих дітей «Крутіше за всіх» та конкурсу телеканалу «1+1» – «Голос-Дити», хоч Паул Пшенічка робить це іншими способами, не такими й показовими, як зазначені телевізійні програми.

Наголошу і на тому, що Паул Пшенічка постійно вчиться разом зі своїми дітьми та один у одного.

Нагадаю: хотів бути фізиком, а став Великим Педагогом! За словами М.Горького, які він сказав колись на адресу А. Макаренка: «Велику душу собі нажив». Так сьогодні можемо сказати і про Паула Пшенічку.

Він знайшов своє щастя серед дітей!

та його головному редакторові **Ользі Іванівні Виговській**. Віддаючи їй належне, треба сказати, що має пані Ольга особливий дар розпізнавати талановитих педагогів та розповідати про них іншим. Того разу вона запросила нас у Чернівці, щоб познайомити з талановитим учителем фізики Чернівецького ліцею **Паулем Францовичем Пшенічкою**. Знайоме прізвище? Так, Ви не помилились. Саме він цьогоріч визнаний кращим учителем України! Коли я почула цю новину, то зраділа так, наче мене цим званням пошановано. Саме такі вчителі здатні змінити нашу освіту на краще, бо втілюють у собі чесноти, яких так бракує нашому суспільству. Ерудиція, креативність, інтерес до учня, інтелігентність, висока моральність, відкритість, прагнення пізнавати нове – все це сповна властиве кращому українському вчителю – 2017 пану Паулю Пшенічці і, впевнена, багатьом-багатьом нашим вчителям».

А наостанок наведу слова нашого нового героя проекту, 17-го – **Паула Пшенічки**, про те, що скоро наші багаті кинуть свій бізнес і прийдуть працювати в школи!

Хай так і станеться! Тоді Україна й стане самодостатньою, шанованою державою у світі! Гарна ідея! Але щоб вона зреалізувалася, має оволодіти і масами, і достатніми коштами!

Якоюсь мірою цьому й сприяє і наш проект «Педагоги-новатори в Україні». Проект залишається відкритим для кожного з Вас, шановні читачі! Шануймося, Колеги! Бо ми того варті!

Ми, редакційний колектив Всеукраїнського науково-практичного журналу «Директор школи, ліцею, гімназій» та члени ради проекту «Педагоги-новатори в Україні» пишаємося з того, що така собі кузня наукових кадрів «КВАЗАР» є в Україні, у Чернівцях, а Ваш доробок, шановний Пауле Францовичу, захоплює й надихає на звершення переважну більшість Ваших колег, читачів нашого журналу – директорів шкіл, ліцеїв та гімназій.

Відтепер, як зареєстрованому номінанту на отримання Премії у 2018 році у Дубаї, щиро бажаю Вам, вельмишановний Пауле Францовичу, стати переможцем всесвітньої Премії в 1 млн. доларів!